

Om de paar maanden wil ik een informatief artikel schrijven. Deze keer wil ik het over de 7 welzijnsaspecten van het paard hebben.

Als eigenaar/eigenaresse kan je zelf een heleboel doen om jouw paard goed en gezond te houden. Vandaar dat ik dit nu hier bespreek. Als ik bij je langs kom dan kijken we samen ook naar de 7 welzijnsaspecten.

Wat zijn de 7 welzijnsaspecten?

- 1) **Voeding:** Wat krijgt jouw paard te eten en hoe reageert het hierop? Krijgt jouw paard extra supplementen? Hoe zijn de mest en urine? Weet je ook wat voor kleur de urine hoort te zijn en hoe lang jouw paard plast? Het klinkt misschien gek maar uit de kleur en geur van beiden kan je al heel wat informatie halen. Vaak herken ik aan de geur van de mest of jouw paard "base" is oftewel of de PH-waardes afwijken. Verkeerde voeding en voedingstijden kunnen maagzweren veroorzaken en water kan veel ijzer bevatten wat tot leverproblemen kan leiden. Zorg er voor dat je jouw paard meerdere keren per dag voldoende hooi/kuil voert en test ook eens de kwaliteit van het voer. Weet dat ik voer en supplementen uit kan testen met de bio-tensor. Zie prijslijst voor kosten.
- 2) **Stalling:** Waar staat je paard? Is zijn stal groot genoeg? Kan het andere paarden zien en is de stal schoon en droog. Hoe is je paard van karakter? Als het bijvoorbeeld gevoelig is dan is stalling in een drukke gang niet zo verstandig. In een pensionstalling heb je het vaak niet zo voor het zeggen maar hij zou dan bijvoorbeeld achterin gezet kunnen worden, weg bij poetsplaatsen en andere drukte. Toont je paard stalondeugden kijk dan wat stress verlagend werkt. Meer naar buiten, speelgoed, een plastic spiegel of ander voer aanbieden wil wel eens helpen. Meestal worden stalondeugden door verveling en stress veroorzaakt.
- 3) **Training:** Training is zeer belangrijk. Een paard heeft beweging nodig. Er wordt zelfs gezegd dat een paard 20 kilometer per dag moet bewegen. Dit bevordert de aanmaak van het synoviale vocht. Het synoviale vocht smeert de gewrichten, zorgt voor een goede doorbloeding en stimuleert mentale- en fysieke gezondheid. Dit alles mits er correct getraind wordt. Nu is correcte training het sleutelwoord in dit verhaal. Een osteopaat kan uw paard blokkade vrij maken maar een paard kan alleen zo blijven als het correct getraind wordt.

Een van de belangrijkste trainingen is het **recht-richten** alsook het verkrijgen van een onafhankelijk zit. Ik ben zelf een grote fan van Mireille den Hoed, Karmie Stroeven en Rien van de Schaft die allen veel kennis van het bovengenoemde hebben. Gelukkig kan je, dankzij internet, veel lezen over een onafhankelijke zit en hoe je een paard recht kan richten onder het zadel en aan de longe.

Ik ben zelf geen groot voorstander van hulpteugels daar het bewezen is dat dit schade aan kan brengen in het C6/C7 (halswervels) gebied. Ik begrijp wel dat af en toe een paard moeilijk tot ontspanning kan komen maar er zijn methodes die je daarbij kunnen helpen. Graag leg ik die mondeling uit als je daar interesse in hebt.

- 4) **Hoefverzorging:** Een paard heeft 5 harten. De 4 hoeven hebben een pomp mechanisme waarbij kleine haarvaatjes het bloed rondpompen. Iedere keer als een hoef op de grond wordt neergezet zet het even uit waarna het weer inkrimpt bij het omhoog tillen van het been. Daarom is het belangrijk dat de hoeven in goede conditie blijven. Krab ze ieder keer schoon!

Laat de hoefsmid op tijd komen zodat de conditie van de hoef optimaal blijft en ook de hoefstand gecorrigeerd wordt. Voor diegene die zelf de hoeven bekappen bij deze een kleine tip: laat af en toe toch een professional meekijken. Zij hebben hiervoor gestudeerd en zien snel of een paard een onbalans heeft hetgeen door kan trekken naar de gewrichten etc.

Als je jouw paard terug op stal zet is even door zand lopen een goed idee. De hoef holten worden dan opgevuld met zand hetgeen ondersteuning geeft en er voor zorgt dat er geen mest in de hoef komt. Als ik bij je langs kom zorg dan wel dat de hoefsmid een paar dagen hiervoor is geweest. Een enkele keer kan het voorkomen dat ik advies geef over stand hoeven. Mijn ervaring is dat de hoefsmiden dit vaak als prettig ervaren.

- 5) **Gebitsverzorging:** Hier kan ik ook veel over vertellen. Het is van groot belang dat met regelmaat de tandarts langs komt voor een gebitscontrole. Dit om verschillende redenen. Een paard kan pijn in de mond hebben omdat een scherpe kies in de wang prikt en zo een zweer kan veroorzaken. Ik maak van de gelegenheid gebruik om een groot misverstand uit de wereld te helpen: haken aan kiezen zitten alleen aan de eerste- en laatste kiezen. Als ze aan de zijkant scherpe randen hebben zijn dat zogenaamde emailen punten.

Het gebit moet het voer goed kunnen vermalen wat weer belangrijk is voor de spijsvertering. Een slecht niet goed malend gebit kan leiden tot slokdarm verstoppingen en/of koliek. Als het voedsel niet goed gekauwd wordt verminderd dat de oppervlakten zodat het voor de enzymen en bacteriën moeilijker wordt om het voedsel verder te verteren. Gevolg: minder voedingsstoffen in de darm dus minder bouwstoffen in het systeem en minder energie leidend tot een dof en mager paard met een verminderde weerstand.

Als jouw paard uit zijn mond ruikt, vreemd eet, morst, proppen maakt van zijn kuil of hooi, de aanleuning tijdens rijden verstoord is of neus uitvloeiing heeft kan dat op een aantal gebitsproblemen duiden zoals doppen op de jonge kies die niet los willen komen, tandsteen afzetting, een tandspleet (diastema), tandvleesontsteking, lagendruk, verhoogde kies of een wolfs-kies. Iets wat niet iedereen weet is dat de ruimte tussen de snijtanden en kiezen (lagen genoemd) aan de onderkant een scherpe rand hebben. Als er te hardhandig aan het bit getrokken wordt kunnen er splinters afbreken. Dit is zeer pijnlijk.

Problemen aan het gebit leiden vaak tot kaakproblemen. Regelmatig tref ik een paard aan dat zijn mond niet open of niet dicht krijgt. De spieren rond de mond en kaak zijn verbonden met meerdere wervels en zelfs het borstbeen. Je kan het je nauwelijks voorstellen maar een probleem met het voorbeen is soms terug te leiden naar de mond. Het is fijn als een tandarts behandeling vooraf gaat aan mijn bezoek. Deze kan de spieren rond de kaak ontspannen, de bewegelijkheid controleren en eventuele blokkades oplossen.

- 6) **Zadel, hoofdstel en bit:** Laat regelmatig je zadel pasvorm checken. Dit kan ik ook voor je doen. Je staat er van te kijken wat een zadelmaker soms tegenkomt. De zadelvulling kan eruit zien als een dood konijn. Het is een soort regel dat als je 100 x gereden hebt het tijd is om het zadel na te laten kijken. Een niet passend zadel kan zo belemmerend zijn dat de spieren in hun ontwikkeling worden geremd of zelfs atrofiëren.

Stap op met een krukje want zelfs hier kan scheefheid door ontstaan. Ook verwissel je de beugelriemen regelmatig. Start je een training dan ontwikkelen de spieren zich vrij snel. Het

is dus logisch dat je dan vaker het zadel na moet laten kijken. Qua bit adviseer ik je dit ook te laten controleren. Een goed bit is wel zo fijn voor je aanleuning en het paard. Het hoort in ieder geval een duimbreed voor de eerste kiezen te liggen. De dikte is geheel afhankelijk van de grootte van de mond. Zorg dat je gelijke kracht in je handen of armen hebt en dat je zelf niet scheef zit.

- 7) **Dagelijkse omgang:** Hier wordt onder verstaan weidegang en paddock. Komt jouw paard wel voldoende buiten? Kan het spelen met soortgenoten, groomen en een rangorde bepalen? Jouw paard is en blijft een kuddedier en heeft behoefte aan omgang. Gewoon lekker grazen is ook belangrijk voor hart en ziel. Hoeveel tijd spendeer je met je paard? Krijgt het genoeg beweging? Krijgt het ook de leiding die het nodig heeft. Wij mensen zijn gauw geneigd om ons paard te vertroetelen. Dat vindt ie echt fantastisch maar geloof me, van goede leiding en duidelijkheid houdt een paard ook. Als bijkomstigheid is het ook nog veiliger voor jou. Er zijn zoveel manieren om je paard te trainen. Op Youtube zijn er filmpjes genoeg.

Ik hoop dat je hier wat uit kunt halen. Graag tot een volgende keer!